

МАГИСТЪРСКАТА ПРОГРАМА
АНГЛИЙСКИ ЕЗИК И МЕЖДУКУЛТУРНО ОБЩУВАНЕ

Образователно-квалификационна степен: МАГИСТЪР

Професионална квалификация: Магистър филолог и лингвист

Продължителност на обучение: 1 година

Форма на обучение: редовна

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

I. Предназначение на магистърската програма "Английски език и междукултурно общуване" в направление 2.1. Филология

Настоящата квалификационна характеристика определя професионалното предназначение на образователно-квалификационната степен "магистър" по магистърска програма "Английски език и междукултурно общуване".

Магистърската програма е със срок на обучение 2 семестъра (една академична година).

Тя предоставя надграждаща езиково-приложна и теоретична подготовка на студенти от специалностите Английска филология, Приложна лингвистика, Английски език и етнология, Педагогика на обучението по български език и английски език, Български език и английски език, Лингвистика (английски език) и Английски език: превод и комуникации, както и на бакалаври и магистри от други специалности с ниво В2 на владеене на английски език по Европейската езикова рамка. Нивото се доказва с представен сертификат, положен държавен изпит по английски език или успешно положен входен тест.

На базата на придобитите знания и умения в предходната образователно-квалификационна степен студентите надграждат, допълват и разширяват своите професионални качества и компетенции в областта на езиковедската теория, функциите на езика за осъществяване на успешна междукултурна комуникация, както и в практиката на лингвистичното изследване и превода.

Учебният план е организиран прагматично, като теоретичните дисциплини са съчетани с приложни в приблизително съотношение 50% на 50%. По този начин той е съобразен с изискванията на съвременния пазар на труда и има за цел да подготви висококвалифицирани и конкурентноспособни филолози - специалисти по английски език, отговарящи на потребностите на бизнеса в страната и чужбина, нуждите на образователната система и необходимостта от квалифицирани кадри, спомагащи за успешното междукултурно общуване в условията на глобалния свят. Звършилите магистърската програма "Английски език и междукултурно общуване", получават образователно-квалификационна степен "Магистър" и професионална квалификация "Магистър филолог и лингвист".

II. Професионална реализация.

Завършилите магистърската програма имат специализирана подготовка, позволяваща им да работят като филолози-специалисти в областта на теоретичната и приложната лингвистика. Те могат да заемат позиции на изследователи в научни и образователни институции, както и на научни работници, участници в образователни и бизнес проекти, организатори на квалификационни езикови курсове, сътрудници и редактори в медиите и различни информационни агенции, както и като преводачи и редактори в издателски къщи и сътрудници в различни национални институции и в институциите на Европейския съюз.

Обучението в магистърската програма "Английски език и межкултурно общуване" осигурява (по чл. 9 ал. 2. от Наредбата за държавните изисквания):

зadълбочена научно-теоретична, приложна и специализирана подготовка по английски език като основно средство за комуникация в ерата на световна глобализация; възможност за участие в платени стажове и програми по превод към институциите на Европейския съюз; условия за образователна мобилност на студентите, в това число международна сравнимост на получаваните знания и придобитите умения. Завършилите образователно-квалификационната степен "Магистър" могат да продължат образованието си в следващата образователна и научна степен "Доктор" в ЮЗУ, други български и чуждестранни университети.

III. Подготовка на завършващите магистърската програма "Английски език и межкултурно общуване"

Завършилите притежават знания и умения, които им осигуряват успешна и пълноценна реализация в професионалната им дейност. Учебният план включва базисна подготовка по дисциплини като: Теории и стратегии на межкултурната комуникация, Съвременни формални синтактични теории, Езикова промяна – езикови и социокултурни фактори, Езикови аспекти на межкултурното общуване и т.н.

Специализираната подготовка включва дисциплини като: Когнитивна лингвистика, Лингвистично и културно многообразие в историята на английския език, Характеристики и тенденции в глобалния английски език, Контрастивен анализ.

Практическата подготовка включва дисциплини като: Социокултурни аспекти на превода, Лингвистични аспекти на превода и редактирането на текст, Подготовка на магистърска дипломна теза, Специфики на специализирания превод и др.

Характеристика на компетентностите, които ще бъдат усвоени:
формиране у студентите на знания по фундаментални дисциплини в областта на езикознанието;

формиране у студентите на умения за правилен подбор на методологична рамка и провеждане на анализ на езиков материал;

развиване и усъвършенстване на компетентности и умения за комуникация в устна и писмена форма.

След завършването на магистърската програма студентите:

- умеят да работят със специализиран научен понятийно-терминологичен апарат;
- умеят да прилагат интердисциплинарни подходи към езиковите факти;
- притежават умения за самостоятелно изпълнение на събирателски, проучвателски, анализаторски и теоретични научноизследователски задачи;

- проявяват умения за критичен анализ и научно издържана интерпретация на различни езикови феномени, които влияят върху вербалното поведение и межкултурната комуникация;

- мотивирани са самостоятелно да повишават по-нататъшната си професионална квалификация.

Завършилите магистърската програма "Английски език и межкултурно общуване" могат да се реализират като: 2641 Писатели и сродни на тях (писател/поет, литературен сътрудник, рецензент, сценарист, редактор, критик); 2642 редактор, вестник/списание, завеждащ кореспондентски пункт, коментатор, кореспондент, репортер, журналист ; 2643 Преводачи и други езиковеди (графолог, етимолог, лексикограф, лингвист, морфолог, преводач, преводач-редактор, семасиолог, филолог, семантолог); 5113 Екскурзоводи (аниматор, екскурзовод, екскурзовод в музей/художествена галерия)

У Ч Е Б Е Н П Л А Н
МАГИСТЪРСКАТА ПРОГРАМА
АНГЛИЙСКИ ЕЗИК И МЕЖДУКУЛТУРНО ОБЩУВАНЕ

Първа година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
Теории и стратегии на межкултурната комуникация	5.0	Контрастивен анализ	3.0
Когнитивна лингвистика	5.0	Езикови аспекти на межкултурното общуване	2.0
Съвременни формални синтактични теории	5.0	Лингвистични аспекти на превода и редактирането на текст	2.0
Лингвистично и културно многообразие в историята на английския език	5.0	Езикова промяна – езикови и социокултурни фактори	2.0
Характеристики и тенденции в глобалния английски език	4.0	Защита на дипломна работа или държавен изпит	15.0
Избираеми дисциплини - по една от всяка група	6.0	Избираеми дисциплини - по една от всяка група	6.0
	Общо 30		Общо 30

ОБЩО ЗА 1 УЧЕБНА ГОДИНА: 60 КРЕДИТА

ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ			
ПЪРВА ГРУПА			
№	Наименование на учебната дисциплина	семестър	ECTS кредити
1.	Прагматични аспекти на съвременния английски език		3.0
2.	Сравнително индо-европейско езикознание		3.0
3.	Социокултурни аспекти на превода		3.0
4.	Съвременни теории за езикоусвояването		3.0
5.	Теоретични принципи на лингвистичния анализ		3.0

ВТОРА ГРУПА			
№	Наименование на учебната дисциплина	семестър	ECTS кредити
1.	Подготовка на магистърска дипломна работа		3.0
2.	Принципи на езикоусвояването		3.0
3.	Специфика на специализирания превод		3.0
4.	Формиране на межкултурни компетентности		3.0
5.	Номинативна символика		3.0

ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ДИСЦИПЛИНИ

ТЕОРИИ И СТРАТЕГИИ НА МЕЖДУКУЛТУРНАТА КОМУНИКАЦИЯ

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост					
а) лекции	I	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинари	I	1	15	0.5	Текущ контрол
Извънаудиторна заетост	I	7	105	3.5	Текущ контрол
Общ кредит				5.0	
Оценяване	I				Изпит

Курсът *Теории и стратегии на межкултурната комуникация* е задължителен за студентите-магистри от специалността *Английски език и межкултурно общуване*. Основната цел е да даде основни знания за теорията и практиката на межкултурното общуване в съвременната ситуация на световна глобализация и да представи основните стратегии за осъществяване на успешна межкултурна комуникация. Курсът цели да разшири и задълбочи знанията на студентите, придобити в бакалавърската степен.

В курса се проследяват различните теории в областта на межкултурното общуване, историята и развитието на основните школи и направления. Уводните теми включват въпроси от философията на културата, социалната антропология, особеностите на културата като част от вербалната комуникация и паралингвистиката. Особен акцент се поставя върху разглеждането и обсъждането на конкретни казуси на критични инциденти при сблъсък на култури от различен тип и начини на разрешаване на конфликтите. Всяка тема се разглежда в рамките на 2 академични часа.

Цели на дисциплината: да въведе студентите в проблематиката и научната традиция в областта на теорията на межкултурното общуване; да представи основните теории на културата, техните общи черти и различия; да въведе основния понятиен апарат и съответната терминология.

КОГНИТИВНА ЛИНГВИСТИКА

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	I	3	45		
а) лекции	I	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинарни упражнения	I	1	15	0.5	Текущ контрол
Извънаудиторна заетост	I	7	105	3.5	Текущ контрол
Общ кредит				5.0	
Оценяване	I				Изпит

Курсът по дисциплината *Когнитивна лингвистика* за Магистърска програма *Английски език и межкултурно общуване* принадлежи към групата на задължителните дисциплини и се състои от 150 академични часа, които представляват различни форми на учебна натовареност: *лекции* върху основните теми - 30 часа; *семинарни упражнения* - 15 часа

(изискват активност от страна на студентите, които изпълняват различни видове задачи, с цел изработване на способност за ориентация в по-тесен и по-широк лингвистичен контекст и усвояване на инструментариума за когнитивен анализ); *извънаудиторна заетост* - 105 часа (самостоятелна подготовка на студентите за участие в семинарните занятия, четене на допълнителна литература по посочени от преподавателя теми, задълбочаване на знанията по изнесените от преподавателя лекции).

Основната цел на курса по *Когнитивна лингвистика* е да представи пред студентите онези подходи в полето на когнитивната лингвистика, които формират новите тенденции в развитието на тази област от лингвистичното знание, като дискутира техните теоретични рамки, основните принципи и постулати с оглед както на аргументите *за*, така и на тези *против* формулирането им. Този курс също така цели да запознае студентите с най-важните резултати и изводи, постигнати при прилагането на когнитивния лингвистичен подход, като специално внимание се отделя на тези от тях, които имат отношение към изучаването на езика. Като приема, че след 1980 г. голяма част от изследванията в областта на когнитивната лингвистика са съсредоточени върху семантиката, настоящият курс представя и дискутира и известен брой изследвания, в които когнитивния подход се използва за обяснението на езикови феномени в полето на морфологията, синтаксиса, фонологията, езикоусвояването и историческата лингвистика.

Цели на учебната дисциплина: да представи и дефинира когнитивната лингвистика като обособена област от лингвистичното познание, да запознае студентите с теориите на водещите специалисти в областта; да опише връзките на когнитивната лингвистика с други области на лингвистиката, а също и с други области на знанието като психология, усвояване на езика и т.н., резултат от които са стратификационната лингвистика, неврокогнитивната лингвистика, конструктивната граматика, пространствената граматика, теорията за концептуалното сливане и теорията на метафората, конективизмът; да дискутира основните принципи, постулати и хипотези на когнитивната лингвистика, като представи аргументите *за/против*, да представи най-важните резултати и изводи, постигнати при прилагането на когнитивните подходи; да запознае студентите с основните концептуализационни процеси (лингвистични интерпретационни операции).

СЪВРЕМЕННИ ФОРМАЛНИ СИНТАКТИЧНИ ТЕОРИИ

Вид занятия и дейности	Семестъ р	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмичн о	общо		
Аудиторна заетост					
а) лекции	I	2	30		Текущ контрол
б) семинарни упражнения	I	1	15		Текущ контрол
Извънаудиторна заетост	I		105		Текущ контрол
Общ кредит				5.0	
Оценяване	I				Изпит

Основна задача на курса е да запознае студентите със съвременните формални теории за описание на езика и да представи установената специфична терминология в областта. Фокусът е върху формалния синтаксис, във връзка с което се проследяват различните етапи от развитието му. Обръща се внимание на философските теории, лежащи в основата на формализма. Акценти се поставят върху опозициите граматичност:приемливост,

описателна:обяснителна адекватност, както и интерпретацията им в различните фази на развитие на генеративната теория.

Цели на учебната дисциплина: да въведе студентите в основните формални лингвистични теории; да представи на студентите проблематичните езикови области, които водят до разширяване и специализиране на теорията; да въведе специфичната терминология на формалното лингвистично изследване.

ЛИНГВИСТИЧНО И КУЛТУРНО МНОГООБРАЗИЕ В ИСТОРИЯТА НА АНГЛИЙСКИЯ ЕЗИК

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	I	3	45		
а) лекции	I	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинарни упражнения	I	1	15	0.5	Текущ контрол
Извънаудиторна заетост	I	7	105	3.5	Текущ контрол
Общ кредит				5.0	
Оценяване	I				изпит

Курсът по дисциплината *Лингвистично и културно многообразие в историята на английския език* за Магистърска програма *Английски език и межкултурно общуване* принадлежи към групата на задължителните дисциплини и се състои от 150 академични часа, които представляват различни форми на учебна натовареност: *лекции* върху основните теми - 30 часа; *семинарни упражнения* - 15 часа (изискват активност от страна на студентите, които изпълняват различни видове задачи, с цел изработване на способност за ориентация в потесен и по-широк лингвистичен и социо-културен контекст и усвояване на инструментариума за анализ на текстове от староанглийския и средноанглийския период); *извънаудиторна заетост* - 105 часа (самостоятелна подготовка на студентите за участие в семинарните занятия, четене на допълнителна литература по посочени от преподавателя теми, задълбочаване на знанията по изнесените от преподавателя лекции).

Основната цел на курса по *Лингвистично и културно многообразие в историята на английския език* е да даде на студентите теоретични познания за лингвистичната история на английския език, необходими за обяснението на основните граматически явления в съвременния английски език в диахронна перспектива. Традиционният дескриптивен подход се съчетава с принципите и методите на историческата лингвистика и механизмите за обяснение на езиковите промени. Специално внимание се отделя на външно-езиковите фактори - исторически, социални и културни, които са оказали пряко влияние върху развитието на английския език. В основния фокус на дисциплината стои представянето на лингвистичните факти като последователни етапи от развитието на езика и тяхното интерпретиране за изграждането на една обобщена картина на еволюцията на английския език като взаимодействие на вътрешно-езикови и външно-езикови фактори.

Цели на учебната дисциплина: да даде на студентите теоретични познания за лингвистичната история на Англия и на английския език, необходими за обяснението за основните граматични явления от съвременния език в диахронна перспектива, да ги запознае със специфичния терминологичен апарат; да запознае студентите с най-важните вътрешно-езикови факти от историческото развитие на английския език; да запознае студентите с най-

важните външно-езикови фактори - исторически, социални и културни, които са оказали пряко влияние върху езиковото развитие; да представи лингвистичните факти като последователни етапи от развитието на езика и да ги интерпретира за изграждането на една обобщена картина на еволюцията на английския език като взаимодействие на вътрешно-езикови и външно-езикови фактори.

ХАРАКТЕРИСТИКИ И ТЕНДЕНЦИИ В ГЛОБАЛНИЯ АНГЛИЙСКИ ЕЗИК

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост					
а) лекции	I	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинарни упражнения	I	1	15	1.5	Текущ контрол
Извънаудиторна заетост	I	3	75	2.5	Текущ контрол
Общ кредит				4.0	
Оценяване	I				Изпит

Дисциплината *Характеристики и тенденции в глобалния английски език* има за цел да запознае студентите от специалност Английска филология, магистърска програма *Английски език и межкултурно общуване* с основни знания за страните, говорещи английски език като първи или втори официален език. Акцентира се върху английския език и неговите варианти по света. Английският език, като *lingua franca*, е езикът на комуникацията по света и това го определя като глобален. Разглежда се развитието на английския език в исторически план и как това способства за неговото разпространение като глобален език. Изучават се регионалните диалекти, като се обръща специално внимание на американския и австралийския вариант на английския език.

Цели на учебната дисциплина: да повиши нивото на владеене на английския език; да подготви студентите за бъдещата им работа в специализираните курсове по писмен и устен превод, лексикология и стилистика на съвременния английски език.

КОНТРАСТИВЕН АНАЛИЗ

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	II	3	45		
а) лекции	II	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинарни упражнения	II	1	15	0.5	Текущ контрол
Извънаудиторна заетост	II		45	1.5	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване					Изпит

Курсът по дисциплината *Контрастивен анализ* за Магистърска програма *Английски език и межкултурно общуване* е насочена към студенти-филолози, които в бакалавърската си степен на образование са изучавали основните езиковедски дисциплини и имат добри теоретични познания в тази област. Целта на този курс е да представи основните теоретични

постановки в областта на контрастивния/съпоставителния анализ, да направи исторически обзор от появата му и причините за това, развитието на теорията и практиката на контрастивния анализ в общ план и в частност - в съпоставянето между английския и българския език. Лекциите и семинарните упражнения са посветени на езиковите нива на анализ, анализа на грешките, явлението междинен език, проблеми, свързани с усвояването и изучаването на чужд език и др. Курсът принадлежи към групата на задължителните дисциплини и се състои от 90 академични часа, които представляват различни форми на учебна натовареност: *лекции* върху основните теми - 30 часа; *семинарни упражнения* - 15 часа; *извънаудиторна заетост* – 45 часа.

Учебната дисциплина цели: да въведе студентите в основната проблематика на контрастивния анализ и в специфичната терминология; да представи основните подходи при сравняване на два или повече езици; да представи на студентите проблематичните области при съпоставянето на българския с английския език и обратно на различните езикови нива; да създаде у студентите умения сами да правят съпоставителен анализ между двата езика или между повече от два езика.

ЕЗИКОВИ АСПЕКТИ НА МЕЖДУКУЛТУРНОТО ОБЩУВАНЕ

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост					
а) лекции	II	1	15	0.5	Текущ контрол
б) семинари	II	1	15	0.5	Текущ контрол
Извънаудиторна заетост	II	2	30	1.0	Текущ контрол
Общ кредит				2.0	
Оценяване	II				Изпит

Курсът *Езикови аспекти на межкултурното общуване* е задължителен за студентите-магистри от специалността *Английски език и межкултурно общуване*. Основната цел е да даде основни знания за употребата на езиковите и неезиковите средства при межкултурното общуване в съвременната ситуация на световна глобализация. Курсът цели да разшири и задълбочи езиковите знания на студентите и развие практическите им умения на семинарните занятия за употреба на езиковите средства в английския език в различни регистри и в зависимост от контекста на общуването. Особено внимание се обръща на елементи от теорията на речевите актове, теорията за функционалните стилистични регистри в английския език, както и върху формулите за учтивост като част от езика с особена важност в межкултурното общуване. Всяка тема се разглежда в рамките на 2 академични часа.

В курса се проследяват различните теории в областта на межкултурното общуване, историята и развитието на основните школи и направления. На семинарните занятия особен акцент се поставя върху разглеждането и обсъждането на конкретни казуси на критични инциденти при сблъсъка на култури, произтичащи от неправилна употреба или неправилна интерпретация на езикови форми.

Цели на дисциплината: да въведе студентите в проблематиката за отношението между език и култура; да представи основните теории на културата и тяхната свързаност с употребата на езика в интеркултурна ситуация; да въведе основния понятиен апарат и съответната терминология; да даде на студентите практически насоки за специфичните езикови средства в английския език, употребявани в различни контексти.

ЛИНГВИСТИЧНИ АСПЕКТИ НА ПРЕВОДА И РЕДАКТИРАНЕТО НА ТЕКСТ

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	II	2	30		
а) лекции	II	1	15	0.5	Текущ контрол
б) семинарни упражнения	II	1	15	0.5	Текущ контрол
Извънаудиторна заетост	II	2	30	1.0	Текущ контрол
Общ кредит				2.0	
Оценяване	II				изпит

Курсът по дисциплината *Лингвистични аспекти на превода и редактирането на текст* за Магистърска програма *Език и лингвистика в глобалния свят* принадлежи към групата на задължителните дисциплини и се състои от 60 академични часа, които представляват различни форми на учебна натовареност: *лекции* върху основните теми - 15 часа; *семинарни упражнения* - 15 часа (изискват активност от страна на студентите, които изпълняват различни видове задачи за превод и редактиране, с цел обогатяване на познанията им по теория на превода и доразвиването на преводаческите и редакционните им умения); *извънаудиторна заетост* - 30 часа (самостоятелна подготовка на студентите за участие в семинарните занятия, четене на допълнителна литература по посочени от преподавателя теми, задълбочаване на знанията по изнесените от преподавателя лекции).

Целта на курса по *Лингвистични аспекти на превода и редактирането на текст* е да доразвие и обогати познанията на студентите по теория и практика на превода, като постави акцент върху лингвистичния подход. Обсъждат се двете фундаментални направления в лингвистичния подход, а по-конкретно това направление, което се основава на теоретичната рамка на структурната лингвистика и се фокусира върху проблемите на лингвистичното значение, преводния еквивалент, преноса/ промяната на значението и това, което се основава на теоретичната рамка на функционалната лингвистика и се фокусира върху начина, по който езикът се използва в определен функционален контекст. Дискутират се проблемите на лингвистичното значение, преводния еквивалент, преноса на значение, анализа на текста, целта и регистъра на текста в контекста на структурната и функционалната лингвистика. Студентите се запознават също и с основните технически и организационни процедури и стратегии, които се използват при редактирането на вече преведен текст. Те научават какви са ролята, отговорностите и задълженията на редактора, запознават се с конкретните задачи, чието изпълнение редакторската дейност предполага.

Цели на учебната дисциплина: да допълни и доразвие познанията на студентите по теория и практика на превода, като постави във фокуса на внимание лингвистичните аспекти на превода; да представи пред студентите теориите на водещите специалисти, които работят в полето на двете първостепенни направления на лингвистичния подход - структурната и функционалната лингвистика; да дискутира проблемите на лингвистичното значение, преводния еквивалент, преноса на значение, анализа на текста, целта и регистъра на текста в контекста на структурната и функционалната лингвистика; да запознае студентите с най-важните технически и организационни процедури и стратегии на редактирането на вече преведен текст.

ЕЗИКОВА ПРОМЯНА – ЕЗИКОВИ И СОЦИОКУЛТУРНИ ФАКТОРИ

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	II	2	30		
а) лекции	II	1	15	0.5	Текущ контрол
б) семинарни упражнения	II	1	15	0.5	Текущ контрол
Извънаудиторна заетост	II	2	30	1.0	Текущ контрол
Общ кредит				2.0	
Оценяване	II				Изпит

Курсът по дисциплината *Езикова промяна – езикови и социо-културни фактори* за Магистърска програма *Английски език и межкултурно общуване* принадлежи към групата на задължителните дисциплини и се състои от 60 академични часа, които представляват различни форми на учебна натовареност: *лекции* върху основните теми - 15 часа; *семинарни упражнения* - 15 часа (изискват активност от страна на студентите, които изпълняват различни видове задачи, с цел изработване на способност за ориентация в по-тесен и по-широк диахронен контекст и усвояване на инструментариума за анализ на езиковите промени от гледна точка на механизмите, чрез които те се осъществяват и факторите, които ги провокират); *извънаудиторна заетост* - 30 часа (самостоятелна подготовка на студентите за участие в семинарните занятия, четене на допълнителна литература по посочени от преподавателя теми, задълбочаване на знанията по изнесените от преподавателя лекции).

Курсът по *Езикова промяна – езикови и социо-културни фактори* е ориентиран към специалисти-филолози, които до този момент не са изучавали в детайли езиковите промени и механизмите, по които те се осъществяват. Поради факта, че изучаването на езиковите промени изисква познаване на структурните характеристики на даден език (езици) и на социалната среда, в която този език (езици) функционира(т), английският език (в различните периоди от неговото развитие – старо- и средноанглийски) е избран като основен източник на илюстративен материал.

Основната цел на курса по *Езикова промяна – езикови и социо-културни фактори* е да даде на студентите теоретични познания за външните (социолингвистични, културни) и вътрешните (лингвистични) фактори, които оказват влияние върху езиковата промяна. Това налага на първо място студентите да бъдат запознати с видовете промени: звукова, лексикална, семантична и синтактична промяна. Курсът също така цели да представи пред студентите механизмите на езиковата промяна, като например: лексикално надграждане, заемане, повторен анализ и аналогия. Детайлно се разглеждат вътрешно-езиковите фактори за промяна като граматикализация и лексикализация. Специално внимание се отделя и на външно-езиковите фактори като езиков контакт, географско разделение, миграция, културна среда, социален престиж, социална идентичност, функционална необходимост, икономия на езика, неправилно усвояване. По този начин основният акцент на дисциплината се поставя върху интерпретирането на лингвистичните факти за изграждането на една обобщена картина на еволюцията на английския език като взаимодействие на вътрешно- и външно-езикови фактори.

Цели на учебната дисциплина: да запознае студентите с видовете езикови промени: звукова, лексикална, семантична и синтактична промяна, да представи специфичния терминологичен апарат; да дискутира механизмите на езиковата промяна, като например: лексикално надграждане, заемане, повторен анализ и аналогия; да даде на студентите теоретични познания за вътрешните (лингвистични) фактори, които оказват влияние върху езиковата промяна, например граматикализация и лексикализация; да им даде теоретични познания за външните (социолингвистични, културни) фактори, които оказват въздействие върху

езиковата промяна, например езиков контакт, географско разделение, миграция, културна среда, социален престиж, социална идентичност, функционална необходимост, икономия на езика, неправилно усвояване; да интерпретира лингвистичните факти за изграждането на една обобщена картина на еволюцията на английския език като взаимодействие на вътрешно- и външно-езикови фактори.

ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ

ПЪРВА ГРУПА

ПРАГМАТИЧНИ АСПЕКТИ НА СЪВРЕМЕННИЯ АНГЛИЙСКИ ЕЗИК

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	I/II				
а) лекции	I/II	1	15	1.0	Текущ контрол
б) семинари		1	15	0.5	Текущ контрол
Извънаудиторна заетост	I/II	4	60	1.5	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване	I/II				Текуща оценка

Дисциплината *Прагматични аспекти на съвременния английски език* задълбочава знанията на студентите за лингвистиката и представя принципите на метадискурсия анализ и изследва езикови явления на пресечната точка между синтаксиса и семантиката.

Целта на курса е да запознае студентите с друго взаимоотношение от триадата знак-обект-ползвател - взаимоотношението между знаците и тези, които ги използват, както и да покаже по какъв начин това взаимоотношение се реализира и експлоатира в текстовата продукция и в устната комуникация. На студентите се предлага да направят разграничение между лексикално/семантично значение и смисъл на говорещия, който изгражда имплицитното, както и да разграничат казаното от подразбраното в човешкото общуване (напр. *conversation implicatures*). Разглеждат се прагматични функции на езика и тяхната лингвистична реализация, напр. конвенционализирани структури, деиксисът, езикови реализации на учтивостта, илюстриращи сложните взаимодействия между езиковите знаци и техните ползватели.

Речевите актове са втората основна тема на курса; речевите актове са феноменологичното измерение на езика като действие, като инструмент за активно въздействие върху средата. В тази връзка, студентите разсъждават по въпросите за конвенционалността на езика, семиозиса, онтологичния статут на речевите актове.

СРАВНИТЕЛНО ИНДО-ЕВРОПЕЙСКО ЕЗИКОЗНАНИЕ

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост		2	30		
а) лекции	I/II	1	15		Текущ контрол

б) семинарни упражнения	I/II	1	15		Текущ контрол
Извънаудиторна заетост	I/II	4	60		Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване	I/II				Текуща оценка

Курсът по дисциплината *Сравнително индоевропейско езикознание* за Магистърска програма *Английски език и межкултурно общуване* принадлежи към групата на избираемите дисциплини и се състои от 90 академични часа, които представляват различни форми на учебна натовареност: *лекции* върху основните теми - 15 часа; *семинарни упражнения* - 15 часа (изискват активност от страна на студентите, които изпълняват различни видове задачи, с цел изработване на способност за ориентация в по-тесен и по-широк диахронен контекст и усвояване на инструментариума за сравнителен анализ и реконструкция); *извънаудиторна заетост* - 60 часа (самостоятелна подготовка на студентите за участие в семинарните занятия, четене на допълнителна литература по посочени от преподавателя теми, задълбочаване на знанията по изнесените от преподавателя лекции).

Курсът по *Сравнително индоевропейско езикознание* е ориентиран към специалисти-филолози, които до този момент не са изучавали в детайли индоевропейско или сравнително германско езикознание. Целта на курса е да представи пред студентите една цялостна картина на граматиката на прото-индоевропейски и на развитието на протогермански на базата на традиционния дескриптивен подход. Тъй като обект на настоящия курс е недокументираното минало, курсът започва с представяне на принципите и методите на историческата лингвистика и механизмите на езиковите промени. Курсът също така цели да запознае студентите с най-важните резултати и изводи, получени при сравнителната реконструкция на базата на документираните езици чрез използването на сравнителния метод. Лингвистичните факти се представят като последователни етапи от развитието на езиците и се интерпретират за изграждането на една обобщена картина на езиковата еволюция в нейната цялост и непрекъснатост. Диахронният анализ обхваща всички основни езикови нива: история на фонетичната структура, еволюция на граматическата система, развитие на речниковия състав.

Цели на учебната дисциплина: да даде на студентите теоретични познания за основните принципи на сравнителната и историческата лингвистика, за методологията на диахронния анализ и за механизмите на езиковите промени, за техниките на сравнителната реконструкция; да дискутира лингвистичните факти като последователни стадии от езиковото развитие и да ги интерпретира за изграждането на една обобщена картина на езиковата еволюция; да запознае студентите и им даде знания за най-важните факти и феномени от историческото развитие на прото-индоевропейски и на прото-германски, включително: история на фонетичната система, еволюция на морфологичната и синтактичната система, развитие на лексикалния състав; да интерпретира граматическите системи на езиците от прото-германската група като следствие от езиковото развитие, да открие приликите и разликите между отделните подгрупи в рамките на прото-германската група.

СОЦИОКУЛТУРНИ АСПЕКТИ НА ПРЕВОДА

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост					
а) лекции	I/II	1	15	0.5	Текущ контрол
б) семинарни упражнения	I/II	1	15	0.5	Текущ контрол
Извънаудиторна заетост	I/II	4	60	2.0	Текущ контрол

Общ кредит				3.0	
Оценяване	I/II				Текуща оценка

Курсът по дисциплината *Социокултурни аспекти на превода* е предназначен за студенти от специалността *Английска филология*, магистърска програма *Английски език и межкултурно общуване*. Дисциплината е избираема и се състои от 90 академични часа: лекции - 15 часа; семинарни упражнения – 15 часа; извънаудиторна заетост - 60 часа (самостоятелна подготовка на студентите, включваща работа с библиография и интернет източници, събиране на материали за курсовата работа по тема, дадена от преподавателя в началото на курса).

Курсът е съсредоточен върху възможностите за оптимизиране на комуникационната ситуация при превод и ролята на човека-преводач като медиатор между културата източник и целевата култура. Студентите следва да владеят английски и български език на по-високо от средно ниво.

Цели на учебната дисциплина: да даде теоретична подготовка на студентите, свързана с теорията на превода, с превода на реалии, идиоми, умалителни думи; да даде теоретична подготовка, свързана с прилагането на различните подходи при превода на реалии, идиоми, умалителни думи; да затвърди и усъвършенства уменията на студентите да превеждат.

СЪВРЕМЕННИ ТЕОРИИ ЗА ЕЗИКОУСВОЯВАНЕТО

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост		2	30		
а) лекции	I/II	1	15	0.5	Текущ контрол
б) семинарни упражнения	I/II	1	15	0.5	Текущ контрол
Извънаудиторна заетост	I/II	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване	I/II				Текуща оценка

Дисциплината *Съвременни теории за езикоусвояването* е предназначена за студентите от магистърска програма *Английски език и межкултурно общуване*. Дисциплината съдържа 15 часа лекции и 15 часа семинарни упражнения, общо 30 часа аудиторна заетост и 60 часа извънаудиторна заетост. При успешно постигане на учебно-образователните цели, студентът получава 3.0 кредита, които се присъждат въз основа на присъствието му на учебните занятия, неговото участие и оценяването на работата му в текущия контрол. Обучението по дисциплината се осъществява по учебна програма, която има за цел да запознае студентите с основните съвременни теории за усвояването на първи (майчин) език и на повече от един чужд език чрез представяне схващанията на основни съвременни течения и школи в езикознанието за процеса. Придобитите знания ще задълбочат разбирането им за процеса на усвояване на един или повече чужди езици, което би било изключително полезно в работата им като преподаватели по чужд език.

Дисциплината дава задълбочени познания за процеса на усвояване / изучаване на английски като втори или чужд език като акцентира върху най-новите течения и теории за процеса като теорията за многоезичието, както и когнитивни, социокултурни и невролингвистични теории за факторите, въздействащи върху този процес. Съпоставянето на различни теории цели развитието на умения за критическо мислене у студентите, което би намерило приложение в рефератите им на тема по техен избор, както и в бъдещи техни научни изследвания.

Цели на учебната дисциплина: да даде на студентите основни познания за съвременните теории за усвояването на майчин и чужд език чрез интерактивни лекции; да запознае студентите с явленията билингвалност и многоезичие и техните социални и когнитивни измерения; да запознае студентите с различните школи и течения в областта на езикуосвояването и с последните тенденции в развоя на научната дисциплина; да повиши нивото на критическо мислене и способността за обективна оценка при сравняване на различните теории; да подготви студентите за бъдещата им работа като лингвисти или преподаватели като ги запознае с последните изследвания в тази интердисциплинарна научна област.

ТЕОРЕТИЧНИ ПРИНЦИПИ НА ЛИНГВИСТИЧНИЯ АНАЛИЗ

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост					
а) лекции	I/II	1	15	0.5	Текущ контрол
б) семинарни упражнения	I/II	1	15	0.5	Текущ контрол
Извънаудиторна заетост	I/II	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване					Текуща оценка

Основна задача на курса е да запознае студентите с установената специфична терминология в областта на съвременната лингвистика и да представи различните теоретични подходи за описание на езиковите явления на различните структурни равнища. Особен акцент се поставя върху съвременните формални и функционални подходи в областта на морфологията и синтаксиса. В областта на семантиката се въвежда и теорията за прототипните значения, като реакция на логистично-референтния подход в семантиката. Обръща се внимание на последните етапи в развоя на теориите, описващи видовете речеви актове и конверсационния анализ. Очаква се в края на курса студентите да могат да идентифицират коя теоретична рамка е подходяща за лингвистичен анализ на даден езиков феномен на добро равнище на компетентност.

Цели на учебната дисциплина: да въведе студентите в основните лингвистични теории; да представи проблематичните области на изследване в областта на езика; да въведе специфичната терминология за всяка теоретична рамка на лингвистично изследване.

ВТОРА ГРУПА

ПОДГОТОВКА НА МАГИСТЪРСКА ДИПЛОМНА РАБОТА

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	I/II				
а) лекции	I/II	1	15	0.5	Текущ контрол
б) семинарни упражнения	I/II	1	15	0.5	Текущ контрол
Извънаудиторна заетост	I/II	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване	I/II				Текуща оценка

Основна задача на курса е да запознае студентите със спецификите на академичния дискурс и по-специално – с особеностите на академичния дискурс на английски език. Представят се различните видове академични форми – писмени и устни, като се обръща внимание на стилистичните и граматични особености на всяка една от тях. Основен акцент се поставя върху начините на цитиране в текста и избягването на плагиат, както и върху принципите на изготвяне на библиографска справка.

Цели на учебната дисциплина: да представи основните изисквания и особености на създаване на научен текст на английски език; да представи основните проблеми при писането на академичен текст на английски език; да въведе основни понятия и специфичната терминология.

ПРИНЦИПИ НА ЕЗИКОУСВОЯВАНЕТО

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	I/II	2	30	1.0	
а) лекции	I/II	1	15	0.5	текущ контрол
б) семинарни упражнения	I/II	1	15	0.5	текущ контрол
Извънаудиторна заетост	I/II	4	60	2.0	текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване	I/II				текуща оценка

Курсът по дисциплината *Принципи на езикоусвояването* от магистърската програма *Английски език и межкултурно общуване* се провежда основно на английски език и се състои от: *лекционен курс* - 15 часа (в рамките на които се разглеждат ключови въпроси и основни теоретични направления в областта на усвояването на първи/майчин и на втори /чужд език); *семинарни упражнения* – 15 часа (в рамките на които се надграждат знанията на студентите, получени по време на лекции, дискутират се интересни за тях аспекти на усвояването на първи и на втори език и се анализират казуси); *извънаудиторна заетост* - 60 часа (в рамките на които студентите разширяват и задълбочават знанията си в конкретната област чрез издирване и критичен прочит на допълнителна литература и участие в електронната обучителна платформа Blackboard).

Учебната дисциплина цели: придобиване на базови познания и развиване на аналитични умения, основаващи се върху разпознаването на основни проблеми в областта на езикоусвояването и развитието на основни теоретични школи; развиване на умения за разбиране и анализ на основни научни текстове от областта на усвояването на първи (майчин) и на втори (чужд) език; творческо осмисляне на процесите при усвояването и употребата на първи и на втори език и мотивиране на пренос на получените знания и умения към други дисциплини, свързани с изучаването и преподаването на английски език.

СПЕЦИФИКА НА СПЕЦИАЛИЗИРАНИЯ ПРЕВОД

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	I/II	2	30	1.0	

а) лекции	I/II	1	15	0.5	Текущ контрол
б) семинари	I/II	1	15	0.5	Текущ контрол
Извънаудиторна заетост	I/II	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит	I/II			3.0	
Оценяване	I/II				Текуща оценка

Специфики на специализирания превод се основава върху задължителния курс по Теория на превода, както и Специализиран превод и представлява следващият етап от теоретичната мотивация и повишаване на уменията за английско-български и българско-английски специализиран превод на студентите от магистърска програма *Английски език и межкултурно общуване*. Той има познавателен, методически и практически аспекти.

Познавателният аспект включва разширяване на теоретичните познания в областта на теориите на специализирания превод, традицията на превода у нас, възможностите за комбинативното използване на интерсемиотичния културен контекст, интралингвистичния и интерлингвистичния превод и ориентирание в специализираните източници, справочници и речници.

Методическият аспект е свързан с изграждането на собствени критерии за оценка на текст източник и преведен текст и ситуациите за използване на превода в обучението по английски език.

Практическият аспект се изразява в умението за реконструкция на преводен текст, автоматизиране на техники за превод на текстове от различни функционални стилове, повишаване на способността за самооценка и редактиране на преведен текст.

Цели на учебната дисциплина:

Теоретична цел: да даде знания за областта на теориите на специализирания превод, практиката на превода и основните източници.

Аналитична цел: да предизвика търсене, дискусия, анализ и мотивация в областта на практиката на професионалния превод.

Практическа цел: да формира умения за анализ и оценка на преводи и преводни техники в различни сфери на науката и бизнеса.

Съпътстващи общи цели: подобряване на равнището на употреба на английски и български език и на уменията за превод и редактиране на преведен текст.

ФОРМИРАНЕ НА МЕЖДУКУЛТУРНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост					
а) лекции	I/II	1	15	0.5	Текуща оценка
б) семинари	I/II	1	15	0.5	Текущ контрол
Извънаудиторна заетост	I/II	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване	I/II				Текуща оценка

Курсът *Формиране на межкултурни компетентности* е избираем за студентите от магистърската програма *Английски език и межкултурно общуване*. Целта на курса е да даде основни знания за същността и придобиването на практика на межкултурна компетентност

в съвременната ситуация на световна глобализация и световна миграция, като подготви студентите за бъдещата им професионална реализация като специалисти по английски език. В лекционния курс се проследяват избирателно някои от съществуващите теории в областта на межкултурното общуване, с цел да се изведат характеристиките на межкултурната компетентност. Уводните теми включват въпроси от философията на културата, социалната антропология, особеностите на културата като част от вербалната комуникация и паралингвистиката. Особен акцент се поставя върху етапите на изграждането на межкултурна компетентност като фокусът се поставя върху превъзможването на културния шок, разбирането и превъзможването на съществуващите културни стереотипи и предразсъдъци. Семинарните упражнения следват хронологично и на тях се разглеждат и обсъждат конкретни казуси на критични инциденти при сблъсъка на култури от различен тип и се дискутират начините за разрешаване на конфликтите. Всяка тема се разглежда в рамките на един академичен час, следвано от едно семинарно занятие.

Цели на дисциплината: да запознае студентите с елементите, съставляващи межкултурната компетентност; да представи някои основни постановки в общите теории на културата, като очертае техните общи черти и различия; да въведе основния понятиен апарат и съответната терминология.

НОМИНАТИВНА СИМВОЛИКА

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост					
а) лекции	I/II	1	15	0.5	Текущ контрол
б) семинарни упражнения	I/II	1	15	0.5	Текущ контрол
Извънаудиторна заетост	I/II	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване	I/II				Текуща оценка

Курсът е предназначен за студенти от специалността Английска филология, магистърска програма *Английски език и межкултурно общуване* като избираема дисциплина от втора група и се състои от: **лекции** - 15 часа; **семинарни упражнения** – 15 часа; **извънаудиторна заетост** - 60 часа (самостоятелна подготовка на студентите)

Прави се опит да се разработят на по-широка основа и върху богат и разнообразен езиков материал проблемите на номинативната символика в превода. Разглеждат се проблеми, свързани с предаването на имена и прозвища от английски на български език и обратно, разглеждат се различни категоризации на прякори и прозвища, като се изграждат умения у студентите за внимателен подход при избора на механизъм за предаване на символни имена. Специално внимание се обръща на закона за транслитерация и неговото прилагане в литературата, особено при превод от български на английски език и обратно.

Курсът цели да запознае студентите със символността на личните и фамилни имена в английския и българския език, както и свързаните с тях значения, интерпретации и начин на предаване при превод.